Vught, 10 september 2024

Betreft: Inspraakreactie gemeenteraad Vught van 10 september 2024
Door: Servia van de Laak,

Beste Raadsleden van gemeente Vught,

Dank u wel voor de ruimte en aandacht om mijn zorgen te mogen delen over het gevraagd besluit dat vanavond aan u wordt voorgelegd om akkoord te geven op € 70.000,00 tot € 100.000,00 gemeenschapsgeld te investeren in het laten verrichten van verder onderzoek naar "geschikte locaties" in gemeente Vught voor de grootschalige opwek van windenergie.

Mijn welgemeende en dringende advies aan u als raadsleden is om geen gemeenschapsgeld te investeren in het voort marcheren op een onheilzame weg om windturbines überhaupt te overwegen te gaan plaatsen, waar dan ook in Vught. De RES is een achterhaald plan, mislukt in Brabant, een pad vol misverstanden en onwaarheden, waar u vanuit een ongetwijfeld goed bedoelde intentie om onze planeet beter te maken, onze lokale natuur en mooie groene leefomgeving dreigt op te offeren.

Mijn verzoek aan u als raadslid met de beste intenties voor ons als Vughtenaren:

1) **Stem TEGEN welke locatie voor windturbines in Vught dan ook. Haal alle zoekgebieden voor wind uit de plannen.** Er is geen locatie denkbaar die verantwoord kan worden uitgevoerd voor de natuur en het landschap, met draagvlak onder de bevolking.

2) **Betrek inwoners VOORAF en doe dat transparant en welgemeend.** Stuur alle inwoners die in een straal van 25 km zicht krijgen op de windturbines, ook die van buurtgemeenten binnen de straal, een brief waarin zij echt deelgenoot worden gemaakt van de plannen. Met focus op iedereen in de directe omgeving (wijken aangrenzend bij de zoekgebieden). Vraag actief om hun mening. Het heeft immers een zeer grote directe impact op hun huis en omgeving. Stel een participatietraject vooraf, onder uw persoonlijke toezicht als raad, als keiharde eis.

3) **Wordt de 1e gemeente die inzet op lokaal opwekken en lokaal gebruiken van energie, met haalbare, beschikbare en slimme oplossingen zonder de natuur te beschadigen en zonder het congestieprobleem op het netwerk.** Investeer in subsidies voor de aanschaf van de nieuwe generaties Giga accu's/batterijen. https://www.change.inc/energie/ruud-nijs-ceo-giga-storage-ik-geloof-dat-we-met-onze-initiatieven-helemaal-af-kunnen-stappen-van-kolen-en-gas-40381. Deze accu's voor thuisgebruik komen ruim voor 2030 op de markt waardoor de opgewekte

zonne-energie op dak kan worden vastgehouden en echt lokaal kan worden gebruikt, zonder congestie op het net. Dat is pas duurzaam. U heeft al een pot van 100.000,00 budget beschikbaar.

Ik spreek tot u als geboren en getogen Vughtse, bewoner van Fort Isabella, fervent wandelaar in de Vughtse Hei en De Moerputten en liefhebber van het Brabantse landschap, waar de Gement en het Drongelens kanaal als parels toe behoren. De flora en fauna is uniek: van weidevogels tot aan het Gentiaanse blauwtje. Ik heb van mijn vader - geboren, getogen en overleden in Vught - geleerd om onze groene omgeving en natuur te waarderen en lief te hebben. Ik kom op voor de erfenis van de generaties voor én na mij.

Windturbines dragen helemaal niet bij aan een betere, groenere en duurzame wereld. In tegendeel. De plannen vernietigen juist onze groene leefomgeving.
Windturbines zijn helemaal niet 'duurzaam' en 'groen'. Het zijn grootschalig industriële bouwwerken met een enorme negatieve impact op het landschap, natuur en leefklimaat van iedereen die in Vught woont en leeft. Windturbines dragen helemaal niet bij aan een betere, groenere en duurzame wereld. In tegendeel. De plannen vernietigen juist onze groene leefomgeving.

Zelfvoorzienend energie opwekken voor de lokale gemeenschap is een fabel
De windenergie die wordt opgewekt gaat helemaal niet naar de lokale gemeenschap. Het is een fabel. Windturbines zijn commerciele projecten van energiebedrijven en projectontwikkelaars. De opgewekte energie gaat linea recta de 'grijze massa' in: de stroomvoorziening van heel Nederland. Er is helemaal geen sprake van meedelen in de 'lusten en lasten' door 'lokaal eigenaarschap'. Dat is de psychologie die de energiemaatschappij in hun marketing slim uitspelen. Lokaal eigenaarschap betekent dat iemand een aandeel koopt en meedeelt in de winst van de windturbine. Een winst over de rug van de mensen die houden van het gebied of die uitkijken op de windturbines. En dat zijn er veel: de windturbines zijn te zien vanaf 25 kilometer afstand! De natuur wordt ingezet voor een commercieel exploitatiemodel met winstoogmerk, met actieve medewerking van de gemeente en gemeenschapsgeld. Over jaren zal dit worden gezien als een schande. Een naïeve exercitie: "We wisten niet beter, we moesten dit volgens de RES. Het was een opgaaf die er lag". Maar dan is het kwaad als geschied. Ik sluit me aan bij een andere spreker: 'Beter ten halve gekeerd, dan ten hele gefaald'. Juist voor dit soort beslissingen zit u in de gemeenteraad: niet om landelijk beleid uit te voeren, maar op te komen voor lokale belangen van de inwoners.

De aversie tegen windturbines in de inspraakreacties zijn een topje van de ijsberg
Wat valt u op aan de ingediende inspraakreacties? Zeven van de acht reacties zijn gloedvolle betogen TEGEN windturbines. Het is een topje van de ijsberg. Zelfs ik - als zeer betrokken tegenstander van windturbines - kom pas heel recent de planen van gemeente Vught die

vanavond voorliggen op het spoor. Er is geen effectieve voorlichting en participatie met de bewoners van Vught. Aankondigingen via het Klaverblad, de gemeentewebsite of socialmedia van de gemeente over inloopavonden, bereiken echt niet de inwoners. Het onderwerp is meer dan belangrijk genoeg om proactieve communicatie in te zetten om mensen deelgenoot te maken wat er in hun buurt dreigt te gebeuren. Waarom geen brief aan alle inwoners van Vught Noord en Fort Isabella om hun mening te vragen?

Waar zijn alle steunbetuigingen voor het beoogde beleid?
Hoe weet u dat u als volksvertegenwoordiger oprecht het beste doet voor de inwoners van Vught? Slechts 1 reactie van Vught VET komt op voor lokaal eigenaarschap. Het staat hen vrij om aandelen te kopen in bestaande windparken als dat past bij hun overtuiging om onze wereld een beetje beter te maken.

In uw rol als gemeenteraadslid van Vught: bij wie ligt uw loyaliteit?
Voor wie wilt u een groene leefomgeving waarborgen voor de toekomst? Voor de inwoners die hun lokale natuur, landschap en woonomgeving tot exploitatiegebied zien worden verkocht uit hun naam – u bent immers gekozen volksvertegenwoordiger namens alle bewoners in Vught - of bij projectontwikkelaars en energiemaatschappijen die winst willen behalen door van gemeenten exploitatierechten toebedeeld te krijgen voor hun winstmodellen? Of volgt u lijdzaam de taak die de Rijksoverheid u met de RES als opgaaf oplegt? Uw stem doet er toe. 'Nee' is ook een antwoord. Veel andere gemeenten gingen u hierin voor zoals Sint-Michielsgestel. Vandaag in het Brabants Dagblad: https://www.bd.nl/sint-michielsgestel/gestel-vanuit-de-lucht-met-vr-bril-ik-zie-nog-genoeg-plekken-waar-zonnepanelen-kunnen~a8a20a1f9/

Participatietrajecten achteraf door de projectontwikkelaars zijn een wassen neus
Er ontbreekt een deugdelijk participatiebeleid VOORAF. Draagvlak is een belangrijke eis van de Rijksoverheid voor het plaatsing van windturbines of grootschalige zonneweiden in het landschap. De voorgenomen (financiële) participatie achteraf en de vulling van een duurzaamheidsfonds is een sigaar uit eigen doos/fopspeen/afkooppraktijk van energiemaatschappijen. De energiemaatschappij maken honderdduizenden euro's winst op een windturbine, betaald van ons eigen belastinggeld, om vervolgens een fractie uit te keren voor een "duurzaamheidsfonds". Het is een afkoopsom om iets "leuks" mee te doen waar een gemeente die financieel niet sterk staat, voor kan vallen. Trap niet in deze truckjes van de energiemaatschappijen met het grote geld. Met windturbines wordt onze natuur en recreatieve ruimte geëxploiteerd voor eigen gewin van energiemaatschappijen. Het duurzaamheidsvraagstuk is een groot dossier dat alle aandacht verdient. Dank aan de raadsleden die actief hun best doen om tot een goed participatiebeleid te komen. Er zijn veel voorbeelden hoe het ook kan; deze delen we graag.

Door windenergie in de plannen te houden wordt de transitie sterk vertraagd in Vught
Het traject gaat jarenlang vertraagd worden door bezwaarprocedures, als windenergie onderdeel blijft uitmaken van de plannen. Er is géén draagvlak voor grootschalige opwek windenergie. De tijd en het budget kan veel beter worden benut om écht aan de slag te gaan met duurzaamheid en landschapsversterking.

Kwetsbare huishoudens gaan kampen met energie-armoede door deze plannen
Er zal klimaatarmoede ontstaan door het beoogde beleid voor de kwetsbare huishoudens is Vught. Inwoners met een kleinere portemonnee kunnen geen groene stroom opgewekt door windturbines betalen. De energierekening gaat naar alle waarschijnlijkheid (naar voorbeeld in Duitsland) met ca. 40% stijgen. Veel betere plannen zoals zon-op-dak voor de sociale woningbouw met gratis energie voor huurders, worden momenteel niet onderzocht.

Er is geen gebrek aan groene stroom qua opwekking: er is meer dan genoeg
De gemeente kan zelf een centrale inkoop organiseren met honderden euro's voordeel per huishouden en inkopen bij bijvoorbeeld GreenChoice: 100% schone energie van windturbines die er al staan en die nog steeds afnemers zoeken. Het beloofde 'inkoopvoordeel' op groene energie is ook zonder de ellende van windturbines te behalen.

Congestie op het netwerk is een majeur probleem bij grootschalige opwek; dat is niet opgelost voor 2030
Grootschalige opwek van energie is meer dan de windturbines plaatsen. De energie moet getransporteerd worden. Iedere kilometer kabels door de grond is 5 keer zo duur als via elektramasten. De impact op het landschap is nog veel groter dan u nu denkt. Waar gaat de stroom hen? Over hoeveel kilomeer hebben we het? Op alle zoeklocaties is immers geen grootverbruiker die de energie rechtstreeks kan gebruiken. Er zijn oplossingen die de congestie op het netwerk omzeilen. TENNET doet zelf nu zaken met onderstaande leverancier van accu's om stroom lokaal op te slaan. Waarom gemeente Vught zelf niet? https://www.change.inc/energie/ruud-nijs-ceo-giga-storage-ik-geloof-dat-we-met-onze-initiatieven-helemaal-af-kunnen-stappen-van-kolen-en-gas-40381. Deze accu's voor thuisgebruik komen ruim voor 2030 op de markt waardoor de opgewekte zonne-energie op dak kan worden vastgehouden en echt lokaal kan worden gebruikt.

Er is nog een enorm onbenut potentieel voor zon-op-dak.
De RES schrijft de zonneladder voor. Een onderzoek van Deloitte in opdracht van het Rijk geeft op dakniveau aan waar ruimte is in Vught. Te vaak wordt het veel te gemakkelijk afgedaan als "het is niet haalbaar of niet genoeg". De gemeenteraad van Sint-Michielsgestel heeft in 2021 al unaniem aan motie over zon-op-dak en verduurzaming van alle overheidsgebouwen en maatschappelijk vastgoed aangenomen. Een goed voorbeeld hoe het ook kan.

De plannen die nu voorliggen zijn in tegenstrijd met de richtlijnen van de RES
Is er dan toch nog iets positief te halen uit de plannen van de RES, die al jarenlang vele gemeenten in de problemen brengen met de onmogelijke opgave? Ja, die zijn er!

1) De RES schrijft voor dat er GEEN windturbines mogen worden gebouwd. In natuurgebieden. De Gement met unieke weidevogels en beschermde vlinders, Natura 2000 gebieden en Nationaal Park Loonse en Drunense duinen in de nabije omgeving, worden wel degelijk aangetast.

2) Er mogen geen Windturbines komen te staan in stroomgebieden en beekdalen. Het Drongelens kanaal is dan weliswaar geen beek, maar afwatering en overloopgebied voor 's-Hertogenbosch en kan samen met de Gement wel degelijk dienen als waterbuffer om klimaatverschillen op te vangen.

3) De RES schijft voor dat er geen versnippering aan losse turbines mag plaatsvinden, maar clustering moet plaatsvinden met grote parken van meerdere turbines. In Brabant hebben de gemeenten echter tegen alle plannen in afgesproken dat 'ieder voor zich gaat'. En dus inzet op versnippering.

De RES is achterhaald. Betere oplossingen zijn voorhanden. Gegarandeerd, en snel, nog voor 2030.
Het plan kunnen we in een historische context plaatsen. De RES is voortgekomen uit plannen van twee kabinetten geleden onder aanvoering van D66, onder aanvoering van en sterke lobby van energiemaatschappijen: de klimaattafels. Er waait inmiddels een andere wind! Waarom plannen van 8 jaar geleden uitvoeren, terwijl de ontwikkelingen razendsnel gaan? Investeer in subsidies voor de aanschaf van de nieuwe generaties 'Giga accu's/batterijen'. https://www.change.inc/energie/ruud-nijs-ceo-giga-storage-ik-geloof-dat-we-met-onze-initiatieven-helemaal-af-kunnen-stappen-van-kolen-en-gas-40381. Deze accu's, ook voor thuisgebruik, komen ruim voor 2030 op de markt waardoor de opgewekte zonne-energie op dak kan worden vastgehouden en echt lokaal kan worden gebruikt, zonder congestie op het net. Dan is er helemaal geen mix van wind en zonne-energie nodig. Dat is pas duurzaam. U heeft al een pot van 100.000,00 budget beschikbaar.

Concrete gevraagde besluiten:

1) Stem TEGEN welke locatie voor windturbines in Vught dan ook. Haal alle zoekgebieden wind uit de plannen.

2) Betrek inwoners VOORAF en doe dat transparant en welgemeend. Leg een gedegen participatietraject onder uw persoonlijke begeleiding als gemeente Vught als

keiharde eis neer, ook om verder te gaan met onderzoek voor de zonneweiden.

3) Wordt de 1e gemeente die inzet op lokaal opwekken en lokaal gebruiken van energie, met haalbare, beschikbare en slimme oplossingen zonder de natuur te beschadigen en zonder het congestieprobleem op het netwerk.

Ik hoop dat dit een startpunt is van een kennismaking en een inhoudelijke dialoog om samen te werken aan een echt duurzaam energieplan in gemeente Vught. Dank u wel dat u de moeite hebt genomen tot deze laatste zin mijn betoog te lezen. Dank voor uw aandacht.

Met vriendelijk groet,
Servia van de Laak